<u>Posudek bakalářské</u>/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Pavlína TVRDKOVÁ

Obor: ČJ - D

Název práce v českém jazyce: Cenzura divadla Járy Cimrmana

Název práce v anglickém jazyce: Censor of the Jára Cimrman theatre

Vedoucí práce: prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Oponent práce: <u>PhDr. Josef Peterka, CSc.</u>

Předložená BP je monografickým příspěvkem k dějinám cenzury v české kultuře, speciálně v období tzv. normalizace. Osudy a hry divadla Járy Cimrmana nabízejí pro tento účel vděčný materiál.

Pojem cenzury přejímá z české encyklopedie Diderot, kde se po Listopadu 89 pracuje poprvé s její komplexní koncepcí. Pisatelka k své sondě využívá jak všechny publikované prameny, tak - s kritickou obezřetností - i orální historii.

BP má dvě stěžejní kapitoly. V první pisatelka utřídila a převyprávěla historii "trpěného" DJC v podmínkách totalitního režimu, který cítil celkový parodický, dvojmyslný, subverzivní potenciál, avšak vzhledem k nadčasovosti celé mystifikace stál dosti bezradně před neřešitelným problémem. Zde oceňuji diferencovaný neschematický přístup, dokumentující trvalé režimní obstrukce ale i kulturně osvícenější stanoviska (např. J. Švorcové). Jde o historii tak trochu ve stylu dobrodružného příběhu s happyendem.

Jádrem práce je výklad cenzurních zásahů postihnuvších tři hry. Evokuje hystetickou vztahovačnost režimu, stupidní argumentaci i argumentační bezmoc politické moci před sémanticky otevřeným absurdním humorem, který si často i bez konkrétního záměru autorů publikum spontánně aktualizovalo. Výtečně autorka objasnila čtyři sebeobranné principy poetiky DJC (zejména odklon od adresné satiry k humoru a tematický posun do neutrální minulosti).

Na základě konkrétního materiálu BP dokládá cenzuru předběžnou i dodatečnou, zákazy i příkazy, interakce mezi autory a státem, naznačuje - v souladu s aktuálními metodologickými podněty, že omezující tlak cenzury zároveň proti své vůli imaginaci skutečných tvůrců formuje.

BP Pavlíny Tvrdkové je zajímavá, poutavě napsaná, v rámci BP představuje solidní standard. Snad jen její poněkud narativní sklon výkladu mohl být v závěru prohlouben a dovršen teoreticky výraznější typologií zkoumaných cenzurních zásahů resp. argumentů. Spíše publicistický ráz má vědomě neupravený rozhovor s Václavem Kotkem v příloze, kde se místy objevují překlepy.

Dotaz do diskuse: Které hlavní typy cenzurních zákazů se zde objevují?

Předloženou BP doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 22. července 2014 **Josef Peterka**
Podpis